

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izdatek in velja s poštino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K., pol leta 4 K. in za četrt lete 2 K. — Naravnina in Nenčija 8 K., za druge trvanjavstvene delce 8 K. Naslovni dan po njej, plača na leto samo 7 K. — Naravnina se podlaja na: Upravitelj "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru. — List se depositira do čtenovidi. — Odje "Katoliškega literarnega društva" dobivajo list brez posebne naravnine. — Posamezni listi stanejo 16 vln. — Uredništvo: Korotka cesta Mar. 5. — Izdajec se ne vreduje. — Upravitelj: Korotka cesta Mar. 5, sprejemna naravnina, kjer je ta reklamacija.

Za inserate se plačuje od enostopne petljave za enkrat 48 vln., ali kar je list, I kvadrat centimeter prostora stane 20 vln. Za vrhovna oglasti pravila pogust. V četrtku "Mala usmeha" stane beseda 10 vln. — Inserati se sprejemajo do tretje spolne. — Nepravilne reklamacije se poštine pravi.

„Da“ ali „ne.“

Odgovor načinje na protipredloga Nemčije je zelo osoren. Antanta poziva Nemce, naj odgovori na pogoje kratko z „da“ ali z „ne.“ Za odgovor

vor imajo Nemci časa samo pet dni, t. j. do 21. januaria.

Nemci morajo graditi Francozom porušene kraje.

Trdo je bude prijema antanta Nemce. Okoli 50 000 Nemcov mora v Severni Franciji graditi hiše, ceste in železnice, ki jih je porušila nemška

vojska. Oholi Nemci morajo trdo delati pod nadzorstvom Francozov in Anglesov. Ned lenim Nemci pada francoski in angleški karobat.

Nemci se zopet pobijajo med seboj.

Na Donsju je prišlo dne 15. junija do krvičnih pouličnih bojev. Takozvani komunisti (boljševiki) so priredili velik shod in obhode po mestu. Zabitvali so, naj se njih zaprije voditelje izpusti.

Napadli so stražnico pri policijskem ravnateljstvu. Straža je očitala ved strokov. Mrtvih je bilo skoraj 10, ranjenih da okoli 70 oseb.

Hočemo značajev!

Poročali smo že v načelu listu na kratko, da se je v Ljubljavi ustanovila v začetku tega meseca nova nepotrebnalna politična stranka pod imenom „Kmettska Jugoslovanska stranka“, ki je nekakšna podružnica JDS. Vkljub temu, da „demokratje“ to stranko silno hvalijo in priporečajo, pa bi jo na drugi strani radi zatajili, kakor je to storil „Mariborski delavec“ v svoji 182. številki z dne 18. junija, kjer pravi: „Ne poznamo ustanoviteljev te stranke“. To je mite povodano zeresnice, kajti med imeni izvršilnega odbora nove stranke beremo v veliki večini imena desedanjih liberalnih veljakov po deželi, ki morajo tudi „Mariborskemu delavcu“ biti dobre znaci.

Vkljub temu torej, da „Mariborski dela vec“ ne pozna ustanoviteljev te nove stranke, vendar ji že močno uspeha in blagoslova pri njenem delu, ki naj obstoji v tem, da bo izpodrla dosedanje „Slovensko Kmettsko zvez“. Navedeni list namreč piše: „Ako hoče nova stranka dobro slovenskemu kmetu in jugoslovanskemu narodu, naj začne svoje delo tamkaj, kamor dosedaj organizacija JDS že ni segla. Ako bo nova stranka širila svoj list, ki ga hoče izdajati, tamkaj, kjer je gospodoval sedaj „Demoljub“ ali „Slovenski Gospodar“, bo njene dele uspehne in hvalevredno. Ako boome videli, da je zastavila nova stranka svoje dele v teh smereh, je bo lahko brez predavka pozdravil slovenski kmest in je boome tudi mi priporočil id.“

Mi pa trdimo ravno nasprotno: Kaker JDS stranka de sedaj ni mogla in nikoli ne bo mogla razširiti svojega delokroga med Široke kmečke plasti (te je namreč tisti delokrog, kamor dosedaj po trditvi „Mariborskega delavca“ JDS že ni segla, ker ta stranka kot meščanska ka kapitalistična naravnost po bitju nasprotuje kmečkim zahtevam), ravnotako tudi nova „Kmettska stranka“ med pravim kmetskim ljudstvom ne bo našla svojih pristašev. In ako si bo nova stranka stavila naloge, da s svojim listom, ki ga namerava izdajati, ispodrige „Slovenskega Gospodarja“ ali „Demoljuba“, bo to njeni dele nele nehvalevredno, temveč popolnoma brezuspešno.

Mogoče je, da se bo tukratom agitatorjem nove stranke posrečilo, pripraviti katerega naših pristašev k odpadu, toda splošno lahko trdimo: naši pristaši so močje kremenitega značaja, ki jih se bo „spreobrnila“ nobena agitacija in nobena obljuba. „Slov. Kmettska Zveza“ se je in se bo vedno bojevala za splošne kmettske koristi brez ozira na levo in desno. Kd-r pa išče v stranki same osebnih koristi, ta mu ni merodajan uspeh in procvit celote, tak pa itak ni prav član naše stranke.

Ruditja pojavimo naše vrte prist ře, da ostanejo zvesti in značajui sebejavniki v vrsti „Slovenske Kmečke Zvez“. Ako pa ta ali oni nimata v dan svojega srca trdnega prepričanja, da je krščanski, gospodarski in politični program „Slov. Kmečke Zvez“ najboljši zavezanski napredok slovenskega naroda, ta lahke mirnim potom zapusti naše vrste, ne da bi mu kdo kdaj očital. Kajti ljubše nam je sto kremenitih značajev, kakor pa tisoč emahljivcev, ki ob vsaki priliki menjuje svoje mšjeaje! Mi hočemo značajev!

LISTEK.

V polkovnikovem vozu.

(J. uč. Gelec)

Končal sem že pred nekaj meseci »Vojne spomine« v prepirčanju, da sem zarjal novograd in raztrebil slovenski javnosti vse, kar sem doživel ter pretrpel na dolgoletnih vojnih počedinj umetnikih in zmagah po galilejih poljanah karavalskih Jarkih in grabežih, rodni Ogrski in našem kraju pedebni Bokosini. Zato mi se ti spomini trudijo, g rja in krvi v moji duši, se nekako povzgubili ter razbliniti, da bi se skrle pozabljali vojaka in ta, skrbi bi me ne pikal revmatizem in me ne bi vprševali roki in sročja:

»Kdo pa kaj z tebi?«

Pobegnil je pred dobrim mesecem iz vojnega delništva načelnik mojega polka, Gazi, in se je bil pri regmeniu me poiskal obiskal prav to v moji rojstni grabi. Spomnil sem ga tater, nega si zra v roke, Gazi me pogledal z nasmehom, nje gove pozdravac besede se bilo vpršane.

»Gospod, se se ti spominjate, kako sv. zo beristem H... v Žedogoro?«

Kot bi odgrnil zastor izpred zakrite vrte, nivil se mi je v desni degodiji, ki mi je zagnal trenutno v spomin občutek oplih udov in gremecem gremecem naravnjicer.

Ta moj po učni prisluhanju iz eti v obsestovi družbi edvrl je večkrat perogljivi krohot enih včasih gospodov, ki nosijo zlatoustre ovratilke.

Gospod obret je kramal pogoste s celo historijo na maj ratem v drugi vojaških delostanovnikov, ki na bojiščih le male vidijo, a še manj doživijo.

Ne da bi demaneval kdo od čitalcev, da sem petnajst delišči načel, objavljajoč ga sedaj po Gazi podrezano prisiljen. Ne, skril se mi je bil nekje v torbi spominev, dokler mi ga ni razkrival ter pokazal narodnik Gazi. Povedel bom spet metaj z bojišča brez vseke primere elephave in lastne hveje.

Tekom enih znamih, velikih ruskih navalov v januarju leta 1916 na črti Rarascze—Teporec, ki tveri vrata do Črnovic, se nam ponali od sgorj k polku pešinski karobat, obretat H..., ki bi naj olečil z vso predstojniško stragostjo rane ki jih je prejet regiment v neprestanih protinapadih pri Rarasczah.

Rusi so odnehal po 20 dober, naš preleni polk so premestili v noč iz Rarascz v Že v »S. Gospodru« dovoli epissno vas Teporec. Gospod obret ne je odposil pred odhodom regimenta v odkazano nam selo da polscem polkovnemu štabu destojno bivali.

Pri vseh 12 prešnjih predstojnikih je bival navadno štab pod jedno ter skupno streho. Tri-

asajt, g. H... pa se je smatral kot polkovnega boga, zahvaljuje se za sebe lastno strate, da bi se lahko odpolil v miru od bresalja in vajac le zeca.

V neprégledno razsežni vasi je bilo dovolj hih in baji, da nisem bil v skrbah, kam pod streho z nami ter zlatovratim valpetom. Pečovnik se je privedel v selo pred polkom na voza s svojim pritočnikom. Vodil sem ga takoj v načelo hih sijenu samemu v stan in odpočitek.

M dragi zemljani, kateri nas je Žele močivo med gospoda Štaba, smo pa zmeri v skupno kočuro v graci pod ebarstovim prenočiščem.

Razstil sem svoje nis po topi bakovinski podi; pa nis se poklida telefonico naš polkovnik, »I moram k njemu na brog Znot. I sem se s pedi v prepirčanju: stari me ne vabi na čaj — ampak stal bodem lik sreča ravnau na oltarju pri raptoru in bogata radi česa.

Potresel me je zimski mrz, ko sem došival od pedi revnokar ogrete sede navkreber. Kjer je nekdo aveti krog obertovega nosilca. Strečat, ki je šovel vse dohode do hša z nabto niko ter nasajenim bajonetom, mi jo poščupil, da ne daka g obret za hša z električno svetlico v roki. Pa sem stopil za hram, tlesnui s petimi ter se javil gospod.

Gospod H... me je pogledal škiljavo: da je viden krog hšnih vogov, me prvič za roko, vodil me proti stanu.